

A Kiskőrösi turjános HUKN20022 kjtt. célkitűzései és prioritásai

Prioritások (SDF 4.2 Quality and Importance)

Kiemelt fontosságú cél a következő élőhelyek/fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása: Anisus vorticulus (apró fillércsiga), Vertigo angustior (balogcsiga), 91F0 (keményfás ligeterdők).

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása: 3150 (természetes eutróf tavak), 3160 (természetes disztróf tavak), 6410 (kékperjés rétek), 6440 (mocsárrétek), 91E0 (láperdők), Adenophora liliifolia, Lycaena dispar (nagy tűzlepke), Maculinea teleius (vérfű-boglárkalepke), Misgurnus fossilis (réti csík), Umbra krameri (lápi póc), Emys orbicularis (mocsári teknős).

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Részletes célkitűzések:

A jelölő élőhelyek kiterjedése ne csökkenjen, kivéve ha ez a változás másik, az eltűnő élőhelyrészhez hasonló természetességű jelölő élőhely kiterjedésének növekedése miatt következik be.

A jelölő élőhelyek természetessége ne csökkenjen, kivéve ha ez közvetlenül elháríthatatlan külső ok (például időjárási szélsőség, fogyasztószervezet gradációja), vagy erdei élőhely esetén a faállomány engedélyezett véghasználat miatt következik be. Erdei élőhelyek megóvandó természetes tulajdonságai közé tartozik egyebek között a heterogén tér- és korszerkezet, a legyengült egészségű fák jelenléte, az álló és fekvő holtfák jelenléte, a fajgazdag cserje- és gyepszint.

A tájidegen fafajok elegyaránya ne növekedjen a jelölő erdei élőhelyek állományában.

A 91E0 (láperdők) és 91F0 (keményfás ligeterdők) jelölő élőhelyek állományainak összességén (típusonként külön végezve az összesítést) a tájidegen fafajok elegyaránya felmérési időszakonként (hat évenként) legalább 10%-al csökkenjen.

A jelölő élőhelyek inváziós veszélyeztetésének mértéke ne növekedjen. Ennek érdekében a jelölő élőhelyekkel érintkező, az adott helyen tényleges inváziós fenyegetést jelentő tájidegen fásszárú állományok telepítése kerülendő. Újonnan telepített, vagy erdőfelújítás során létesített tájidegen fásszárú állomány és a jelölő élőhelyek között legalább 20 m széles védőzónát szükséges létesíteni őshonos fásszárú növényzetből, vagy legalább 30 m széles védőzónát lágyszárú növényzetből.

A 91E0 (láperdők) és 91F0 (keményfás ligeterdők) jelölő élőhelyek állományainak tíz éves felbontású korosztályszerkezetében ne csökkenjen a térségben szokásos erdőgazdálkodási gyakorlat szerint már véghasználatra előírható korosztályok, továbbá az őket eggyel megelőző korosztály összesített területi kiterjedése. Ne kerüljön tehát véghasználatra több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba. A célkitűzés megvalósulása tíz éves erdőtervezési ciklusonként vizsgálandó. Erdőtervezési ciklusonként 30%-os aránynál jobban ne csökkenjen véghasználat révén egyetlen korosztály területi részaránya sem.

Azokon a jelölő erdei élőhelyeken, amelyekben az erdőállomány képes felújulni a maga természetes ökológiai folyamataira jellemző módon (természetes sebességgel, állománysűrűséggel, állományszerkezettel), ott biztosítani szükséges a természetszerű felújítások lehetőségét. Legyenek elhárítva az olyan, természetszerű felújításokat akadályozó hatások – köztük a túltartott nagyvadállomány kedvezőtlen hatása -, amelyek gyengítésének és megszüntetésének technológiája ismert, és reálisan kivitelezhető.

A 91E0 (láperdők) jelölő élőhely természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább összesített területének 8%-án növekedjen, elsősorban az elegyedő tájidegen növényfajok irtása és a természetes vízháztartási viszonyok helyreállítása révén.

Az erősebb vízhatást igénylő, javítandó természetvédelmi helyzetű gyepi élőhelyek (6410 kékperjés rétek, 6440 mocsárrétek) ökológiai állapota, természetessége típusonként külön vizsgálva, felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területük 8%-án javuljon, elsősorban a természetes vízháztartási viszonyok helyreállítása, a tájidegen inváziós növényfajok irtása, a szántóterületekről eredő zavaró hatások mérséklése és a gyepkezelési gyakorlat javítása – így a legeltetett állatok mennyiségének, fajának és fajtájának optimalizálása, a szükségtelen tisztítókaszálások visszaszorítása, a mozaikos, hagyásterületes kaszálási gyakorlat és az élővilágot kímélő kaszálógéptípusok terjesztése, a kaszálási módok diverzifikálása – révén. A meglévő élőhelyek ökológiai állapotának, természetességének javítása kiváltható jelölő vizes élőhelyek újonnan történő kialakításával, rekonstrukciójával is (a természetességnövelési célkitűzés teljes egészében a meglévő vizes élőhelyek kiterjedésének 8%-át kitevő rekonstrukcióval helyettesíthető).

A jelentős ökológiai folyosónak számító területen ne csökkenjen a jelölő élőhelyek és fajok állományainak konnektivitása.

A 3150 (természetes eutróf tavak) és 3160 (természetes disztróf tavak) jelölő élőhelyek természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban a fokozott eutrofizáció és a gyorsuló feltöltődés elleni intézkedésekkel, a természetes vízháztartási viszonyok megőrzésével és helyreállításával, a legalább részben nyílt vízfelszín megőrzésével, illetve helyreállításával.

A jelölő fajok állomány nagysága és állományainak területi kiterjedése ne csökkenjen.

A vonalas vízilétesítmények karbantartása során – például félszelvényű kotrások, vagy kotrás helyett hínárkaszálás alkalmazásával, vagy kiszélesített és karbantartás nélkül maradó refúgium-öblök kialakításával, illetve a karbantartás időpontjának megfelelő kiválasztásával - biztosítani szükséges a bennük előforduló jelölő fajok állományainak érdemi mértékű túlélését.

A vonalas vízilétesítmények célnak megfelelő vízkormányzásával – így a vízhiányos időszakokban vízmegőrzéssel - biztosítani szükséges a bennük előforduló jelölő fajok, így a *Bombina bombina* (vöröshasú unka), *Triturus dobrogicus* (dunai göte), *Emys orbicularis* (mocsári teknős), *Misgurnus fossilis* (réti csík), *Umbra krameri* (lápi póc), *Anisus vorticulus* (apró fillércsiga) állományainak túlélését, továbbá a jelölő vizes élőhelyek természetes vízháztartási viszonyait.

A *Lycaena dispar* (nagy tűzlepke) és a *Maculinea teleius* (vérfű-boglárka) állományainak természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban az élőhelyeiken folyó természetvédelmi kezelés – kaszálás és legeltetés – javításával, az állományok térbeli kapcsolatainak javításával, az élőhelyek természetes hidrológiai viszonyainak helyreállításával, az alkalmas élőhelyek kiterjedésének növelésével, az élőhelyek elvesztésével fenyegető inváziós növények állományainak visszaszorításával.

A *Misgurnus fossilis* (réti csík) és *Umbra krameri* (lápi póc) állományainak természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban a vonalas vízilétesítmények nem megfelelő karbantartása és nem megfelelő vízkormányzása miatt bekövetkező állománypusztulások mérséklésével, a tartós felszíni vízborításnak kitett élőhelyek kiterjedésének növelésével, illetve a tartós vízhatás erősségének növelésével, továbbá a vonalas vízilétesítményekben található vízkészletek minőségének javításával.

Az *Emys orbicularis* (mocsári teknős) állományainak természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban a tartós felszíni vízborításnak kitett élőhelyek kiterjedésének növelésével, a tartós vízhatás erősségének növelésével, a migrációt akadályozó hatások csökkentésével, az alkalmas táplálkozó- és tojásrakó helyek mennyiségének növelésével.

Az *Adenophora liliifolia* (csengettyűvirág) természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban az élőhelyeinek átalakításával fenyegető, adventív inváziós növényfajok irtásával, az állományok térbeli kapcsolatainak javításával, az alkalmas élőhelyek kiterjedésének növelésével, továbbá mesterségesen szaporított egyedek visszatelepítésével.